

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 9.2.2021 г.
JOIN(2021) 2 final

**СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Обновено партньорство с държавите от южното съседство

Нова програма за Средиземноморието

{SWD(2021) 23 final}

Въведение

Преди двадесет и пет години Европейският съюз и партньорите от Южното Средиземноморие¹ поеха ангажимент да превърнат Средиземноморския басейн в пространство на диалог, обмен и сътрудничество, гарантирайки мира, стабилността и просперитета. Навършването на 25 години от Декларацията от Барселона ни припомня, че **засиленото Средиземноморско партньорство остава стратегически императив за Европейския съюз**, тъй като предизвикателствата, пред които регионът продължава да бъде изправен, изискват общ отговор, особено десет години след Арабската пролет. Чрез съвместни действия, признавайки нарастващата взаимозависимост, и в дух на партньорство ще превърнем общите предизвикателства във възможности в наш взаимен интерес.

За тази цел и в рамките на Европейската политика за съседство с **настоящото съвместно съобщение се предлага нова, амбициозна и иновативна програма за Средиземноморието**, като за първи път се използват пълният набор от инструменти на ЕС и новаторските възможности на двойния екологичен и цифров преход, за да се даде нов тласък на сътрудничеството ни и да се оползотвори неусвоеният потенциал на нашия общ регион. **Перспективата за възстановяване след COVID-19 предлага рядка възможност за Европа и Средиземноморския регион да се ангажират с обща, ориентирана към хората програма и с необходимите за изпълнението ѝ действия.**

Регионът на Южното Средиземноморие е изправен пред предизвикателства, свързани с управлението, социално-икономическото развитие, климата, околната среда и сигурността, много от които произтичат от глобални тенденции и изискват съвместни действия от страна на ЕС и партньорите от южното съседство. Продължителните конфликти не спират да причиняват огромно човешко страдание, да предизвикват значително принудително разселване, да тежат силно върху икономическите и социалните перспективи на цялото общество, особено при държавите, които приемат голям брой бежанци, и да задълбочават геополитическото съперничество и външната намеса. Твърде много хора рискуват живота си в опит да влязат незаконно в ЕС, поддържайки една безмилостна и престъпна контрабандна индустрия, която дестабилизира местните общности. Заплахите на тероризма, организираната престъпност и корупцията продължават да подхранват нестабилността и да задушават просперитета. Икономическият растеж в южното съседство изостава спрямо темпа на демографския растеж². Регионът се характеризира с едно от най-ниските равнища на регионална икономическа интеграция в света³. Неустойчивото

¹ Алжир, Египет, Израел, Йордания, Либия, Ливан, Мароко, Палестина, Сирия и Тунис. Названието „Палестина“ не може да се тълкува като признаване на държава Палестина и не засяга индивидуалните позиции на държавите членки по този въпрос.

² Средният БВП на глава от населението е по-малък от една осма от този на ЕС за 2020 г. Statistics on European Neighbourhood Policy countries („Статистически данни за държавите от Европейската политика за съседство“), Евростат, изд. 2020 г.).

³ При износ за региона от едва 5,9 % вътрешнорегионалната търговия е частица от общата търговия на държавите — <https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/euro-mediterranean-partnership/>

използване на природните ресурси и изменението на климата⁴ застрашават достъпа до вода, храна и енергия, ускоряват опустиняването и загубата на биологично разнообразие и заплашват живота на хората и поминъка. Продължава да съществува значително икономическо неравенство и неравенство между половете, а за правителствата представлява трудност да отговорят на стремежите на днешната младеж.

Неотложната необходимост от справяне с тези предизвикателства се изостря допълнително от пандемията от COVID-19, която показва в пълна степен общата ни уязвимост и взаимозависимост. **В новата програма за Средиземноморието се включват нови области и форми на сътрудничество, установени по време на кризата. Тази нова програма за Средиземноморието предлага възможности за нови партньорства по стратегическите приоритети на екологичния и цифровия преход, като се основава на убеждението, че устойчив просперитет и издръжливост могат да се постигнат единствено чрез силно партньорство в Средиземноморието. Партньорството ни ще се основава на общи ценности и диалог, както и на напредък по отношение на общата ни социално-икономическа и политическа програма, включително на реформи в области като управлението и върховенството на закона, макроикономическата стабилност и бизнес средата. С новата програма се цели екологично, цифрово, устойчиво и справедливо възстановяване, направлявано от Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие⁵, Парижкото споразумение и Европейския зелен пакт⁶.**

В настоящото съобщение се определя целта за изграждане през идните години на по-справедливи, по-благоприятстващи и приобщаващи общества в полза на хората, особено на младежта.

За да се използва тази динамика, със съвместното съобщение се предлагат следните **ключови насоки за нашето партньорство:**

- **„Икономически и инвестиционен план за южните съседи“** ще спомага за стимулиране на дългосрочното социално-икономическо възстановяване, за насърчаване на устойчивото развитие, за преодоляване на структурните дисбаланси в региона и за **оползотворяване на икономическия потенциал на региона**. Планът включва конкретни водещи инициативи в приоритетни сектори. Целта му е регионът да стане по-привлекателен за инвеститорите. Ще се стремим към стратегическо взаимодействие с международните финансови институции, по-специално с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), Световната банка, Международния валутен фонд, както и с банки от региона и частния сектор. От съществено значение за успеха на тези инициативи е подновеният ангажимент за изпълнение и подкрепа на приобщаващи социално-

⁴ Според доклада на експертите от Средиземноморието по въпросите на изменението на климата и околната среда (първия доклад за оценка на Средиземноморието) затоплянето в региона е с 20 % по-бързо от това в останалата част от света.

⁵ Резолюция 70/1 на ООН „Да преобразим нашия свят: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“.

⁶ „Европейският зелен пакт“ (COM(2019) 640).

икономически реформи, особено по отношение на бизнес средата, устойчивия икономически растеж и насочените към стабилност макроикономически политики, основаващи се на дългосрочна стратегия.

Икономическият и инвестиционен план е примерен и неизчерпателен и може да се развива в зависимост от напредъка по политиките и по политическите въпроси, както и в двустранните отношения между държавите партньори. В периода 2021—2027 г., в зависимост от влизането в сила на съответните правни основания по следващата многогодишна финансова рамка и без да се предрешава резултатът от процеса на програмиране, Комисията предлага да се мобилизират до **7 милиарда евро** по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС)⁷. Тази подкрепа включва обезпечаване на гаранции от ЕФУР+ и смесено финансиране по линия на Платформата за инвестиции в рамките на политиката за съседство, които ще спомогнат за мобилизирането на частни и публични инвестиции в размер до **30 милиарда евро** в южното съседство.

- **Обединяване на усилията за борба с изменението на климата, за намаляване на вредните емисии, за устойчиво използване на ресурсите и за ускоряване на екологичния преход.** Трябва да се подготвим за дългосрочни сценарии, при които новите форми на нисковъглеродна енергия постепенно заместват изкопаемите горива. За тази цел Комисията ще предложи на държавите партньори всеобхватни инициативи за насърчаване на неутрална по отношение на климата, нисковъглеродна и възобновяема енергия въз основа на ключови елементи от Европейския зелен пакт, като например стратегията за използването на водорода⁸. Приоритет ще бъдат насърчаването на инвестициите в енергийната ефективност, възобновяемата енергия и новият акцент върху производството на чист водород, включително чрез съответни регулаторни и финансови стимули, както и регионалната интеграция на пазарите за електроенергия и електроенергийните мрежи. Това ще допринесе за запазването на нашите общи средиземноморски блага в полза на всички. Освен това ще съдействаме на партньорите ни да повишат своята устойчивост спрямо изменението на климата чрез засилване на действията ни за адаптиране, по-специално в ключови уязвими сектори, като селското стопанство и водите.
- **Подновен ангажимент към върховенството на закона, правата на човека и основните права, равенството, демокрацията и доброто управление** като основа за стабилни, справедливи, приобщаващи и благоденстващи общества, в които се зачитат многообразието и толерантността. Доверието на гражданите се гради върху зачитането на правата на човека, включително социалните и трудовите права, равенството между половете и правата на детето. Върховенството на закона и силните институции, които защитават правата и се борят с неравенствата, спомагат за човешкото и

⁷ Това зависи от окончателното приемане на проекта на регламент за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество.

⁸ „Стратегия за използването на водорода за неутрална по отношение на климата Европа“ (COM(2020) 301).

икономическото развитие, като допринасят за създаването на безопасна и предвидима бизнес среда, и съдействат за привличането на преки чуждестранни инвестиции, за повишаването на икономическата устойчивост и за борбата с бедността и неравенствата. Този ангажимент допълнително се подкрепя от демократичното управление и системите на реагиращата държава, отчетните институции и борбата с корупцията. Борбата с проявите на нетърпимост, расизъм, хомофобия, антисемитизъм, омраза към мюсюлманите и други форми на ксенофобия, както и защитата на малцинствата трябва да останат общ приоритет в целия регион. Специално внимание ще бъде отделено на насърчаването на ролята на жените в обществото и икономиката.

- **Съвместно справяне с предизвикателствата на принудителното разселване и незаконната миграция и ефикасно и ефективно извличане на ползи от законната миграция чрез всеобхватни, взаимноизгодни партньорства, съобразени с конкретните условия, като бъдат защитени правата на мигрантите и бежанците, в съответствие с новия европейски пакт за миграцията и убежището⁹.** Това е от решаващо значение за Европа и Южното Средиземноморие, където миграционните потоци засягат както приемащите общества, така и страните на транзитно преминаване. Увеличените възможности и работни места, които ще бъдат създадени от Икономическия и инвестиционен план, особено за жените и младежите, ще допринесат за намаляване на факторите, водещи до незаконна миграция. От ключово значение е да действваме заедно като партньори.
- **Подновен ангажимент за единство и солидарност между държавите — членки на ЕС, както и взаимен и споделен ангажимент и съвместни действия с партньорите от южното съседство** са предпоставка за ефективното изпълнение на програмата за Средиземноморието. Това важи за усилията за разрешаване на конфликти и за преодоляване на общите опасения във връзка със сигурността, както и за икономическото и секторното сътрудничество. Всеобхватният ангажимент на държавите — членки на ЕС, е от особено значение. Техните дипломатически мрежи, дългогодишно сътрудничество в областта на сигурността и развитието, както и капацитетът им за мобилизиране на частния сектор ще бъдат абсолютно необходими за постигането на амбициозните цели, определени в настоящото съобщение. За изграждането на подобно единно усилие ние предлагаме значително засилване на политическия диалог и на диалога по отношение на политиките в Средиземноморието. Ще продължат усилията за задълбочаване на регионалното сътрудничество, средоточие на което ще бъде Съюзът за Средиземноморието, и за подкрепа на подрегионалното и междурегионалното сътрудничество, по-специално с африканските партньори¹⁰. Освен това ЕС ще има готовност да проучва възможностите за по-нататъшно регионално, подрегионално или **тристранно сътрудничество и съвместни инициативи между държавите партньори във всички области**, включително с

⁹ „Нов пакт за миграцията и убежището“ (COM(2020) 609).

¹⁰ В духа на подхода „цяла Африка“ и в съответствие със съвместното съобщение „Към цялостна стратегия с Африка“ (JOIN(2020) 4).

оглед на **неотдавнашното нормализиране на отношенията между Израел и редица арабски държави.**

Обновеното Средиземноморско партньорство и придружаващият го Икономически и инвестиционен план ще дадат възможност на ЕС и неговите партньори от южното съседство да отговорят на многобройните предизвикателства, пред които понастоящем е изправен общият ни регион.

В новата програма за Средиземноморието се предлагат редица действия в следните ключови области на политиката:

- 1) човешко развитие, добро управление и върховенство на закона;
- 2) укрепване на устойчивостта, изграждане на просперитет и възползване от цифровия преход;
- 3) мир и сигурност;
- 4) миграция и мобилност;
- 5) екологичен преход: устойчивост спрямо изменението на климата, енергетика и околна среда.

1. Човешко развитие, добро управление и върховенство на закона

Човешко развитие

Основаният на човешкото развитие подход е ключов елемент на нашата програма. Целта на този подход е да се подобри качеството на живот на хората отвъд икономическото измерение, като се утвърждават техните свободи и права, предоставят им се възможности и се насърчават устойчиви, справедливи, приобщаващи и овластени общества.

Здравеопазване

Здравето е първото и най-важно условие за достоен живот. Пандемията от COVID-19 породила предизвикателства за здравната сигурност и системите за здравеопазване и имала дълбоко въздействие върху икономиките и обществото като цяло. ЕС и партньорите му ще трябва да извлекат нужните поуки от кризата с COVID-19, за да **укрепят системите за здравеопазване и за социална закрила, готовността и капацитета за реагиране.** ЕС предоставя и ще продължи да предоставя бърза и съществена подкрепа за облекчаване на непропорционалната тежест на кризата, която се понася от най-уязвимите и изложените на риск лица, включително младежите и жените¹¹. **Ваксините са световно общо благо и именно ваксинацията ще помогне да се сложи край на пандемията по целия свят.** ЕС ще продължи да оказва подкрепа за механизма COVAX, включително във връзка със създаването на хуманитарен буфер от около 100 милиона дози. В духа на „Екип Европа“ до този момент ЕС е мобилизирал 853 милиона евро за подкрепа на COVAX и остава

¹¹ В контекста на последиците от пандемията от COVID-19 в рамките на бюджета на ЕС беше мобилизиран пакет от мерки за подкрепа за южното съседство в размер на над 2,3 милиарда евро.

ангажиран с COVAX като глобална инициатива за гарантиране на равен и справедлив достъп до безопасни и ефективни ваксини за държавите с ниски и средни доходи. Освен това, осланяйки се на опита със стратегията на ЕС за ваксините, Комисията е готова да създаде механизъм на ЕС за споделяне на ваксини. Това ще гарантира споделяне на достъпа до част от осигурените от ЕС 2,3 милиарда дози, като се обърне специално внимание на южното съседство, наред със Западните Балкани, източното съседство и Африка. От това ще се възползват най-вече здравните работници и ще бъдат удовлетворени хуманитарни нужди. Тези действия трябва да се предприемат въз основа на принципа за нулеви отпадъци, съгласно който се изисква получаващите държави да бъдат достатъчно подготвени.

Овластена младеж

Инвестирането в младежите и децата следва да бъде в центъра на нашето сътрудничество. Овластяването, участието и включването на младежите като носители на промяната е от ключово значение за постигането на приоритетите на Програмата до 2030 г. Предлагаме: i) да се подкрепи интегрирането на въпросите на младежта в националните политики; ii) да се помогне на нашите партньори да подобрят управлението на образователните си системи; и iii) да се отдаде предимство на справянето със структурните причини за отпадането от училище; проблема с младежите, незаети с учене, работа или обучение; несъответствието между уменията и трудовите потребности, липсата на възможности, младежката безработица; и изтичането на мозъци. Ефективната координация и партньорствата между различните области на политиката, включително с младежките организации, са от решаващо значение по отношение на насърчаването на качествена заетост, както и на възможностите за образование и обучение. Трябва да работим заедно, за да увеличим контактите между хората като успешна област на сътрудничество с осезаеми резултати и ползи за всички. От решаващо значение ще бъде осигуряването и улесняването за нашите южни партньори на достъпа до програмите на ЕС и до съответните европейски мрежи. В този контекст Южното Средиземноморие ще продължи да бъде приоритетен регион в рамките на програмата „Еразъм+“. През периода 2021—2027 г. по линия на „Еразъм+“ млади хора ще се възползват от нови възможности за изграждане на капацитет в областта на **професионалното образование и обучение, спорта и цифровото образование и младежта**. ЕС ще се стреми към по-равномерно разпределение на ползите от „Еразъм+“ в региона и към разширяване на използването на програмата „Творческа Европа“, за да може креативността на младежите от региона да се разгърне в най-висока степен. Програмите за закрила на детето и психосоциалната подкрепа за засегнатите и разселените при конфликти деца трябва да бъдат подобри, като се обърне специално внимание на достъпа до образование и здравеопазване.

Добро управление и върховенство на закона

Доброто управление и зачитането на правата на човека, основните свободи, демократичните институции и върховенството на закона са основополагащи

принципи на ЕС, които след Декларацията от Барселона съставляват неразделна част от нашето партньорство и от съвместните ни ангажименти. Освен това доброто управление, върховенството на закона и правата на човека, включително социалните и трудовите права, социалният диалог и равният достъп до правосъдие насърчават мира, приобщаващия просперитет и стабилността. Това са основите за достоен труд, справедлив и приобщаващ растеж и изграждане на дългосрочна устойчивост и инвестиции.

В съответствие с „Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г.“¹² ЕС ще засили взаимодействието си с партньорите с цел насърчаване на зачитането на правата на човека, върховенството на закона и демократичните ценности. Независимостта и отчетността на съдебната власт и прокуратурата са от основно значение за спазването на законите от страна на държавните институции и за възможността на гражданите да упражняват правата си, както и за борбата с нарушенията на правата на човека, корупцията и организираната престъпност. Устойчивите структурни реформи на гражданската и съдебната администрация ще намалят неравенството и ще насърчат икономическия растеж. Ориентираният към човека и ползвателите подход към цифровизацията на системите и услугите ще направи държавната администрация по-ефикасна и ще изгради доверие в институциите. Управлението на интернет и функционирането на социалните мрежи следва да се ръководят от демократични принципи. ЕС ще продължи да работи с държавите партньори, за да гарантира високо равнище на защита на основните права на **неприкосновеност на личния живот и защита на данните** и да насърчава по-нататъшното сближаване със стандартите на ЕС и международните стандарти за защита на данните, като улеснява търговския обмен и сътрудничеството в областта на правоприлагането.

Съгласно основания на стимули подход¹³, определен в ИССРМС за региона, попадащ в обхвата на Инструмента, ще се предоставя допълнителна финансова подкрепа на държавите, които демонстрират силна амбиция при изпълнението, наред с другото, на реформи в областта на управлението и върховенството на закона. Равнището на подкрепата ще бъде адаптирано за всеки партньор в зависимост от спазването на ангажиментите и степента на изпълнението им по отношение на споделените ценности и напредъка на реформите, по-специално във връзка с управлението и върховенството на закона.

С оглед защитата на финансовите интереси на ЕС е задължително южните партньори да гарантират, че спрямо измамите, корупцията, изпирането на пари и присвояването се реагира с ефективни, възпиращи и пропорционални наказателни санкции, както и с ефективно и ефикасно сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите. Южните партньори, които са страни по международни споразумения за правна

¹² „План за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г.“ (JOIN(2020) 5).

¹³ Регламент за ИССРМС, член 17.

взаимопомощ, следва да признаят Европейската прокуратура като компетентен орган на участващите в нея държави — членки на ЕС, за прилагането на тези споразумения¹⁴.

ЕС ще насърчава култура на зачитане на върховенството на закона чрез активно участие на гражданското общество и стопанската общност. Организациите на гражданското общество и организациите на социалните партньори остават ключови участници в изграждането на сътрудничеството с ЕС и неговия мониторинг. ЕС ще продължи да подкрепя конкретни инициативи за укрепване на организациите на гражданското общество и защитниците на правата на човека. Равенството между половете е не просто всепризнато право на човека, но и задължителна предпоставка за благоденствие, икономически растеж, просперитет, добро управление, мир и сигурност; това е област, в която е нужно да увеличим усилията си, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете във всички програми за сътрудничество и целеви действия, в съответствие с третия план за действие на ЕС относно равенството между половете¹⁵. Ще насърчаваме инициативи за защита на правата на жените и тяхното социално-икономическо, гражданско и политическо участие.

В съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания ЕС ще продължи да работи със своите партньори, за да се гарантира, че хората с увреждания се ползват пълноценно от правата си.

Точки за действие: насърчаване на правата на човека, върховенството на закона, демокрацията и доброто управление, на равенството между половете и равните възможности за всички и на подкрепата за гражданското общество

- По-нататъшно разработване на съответни законодателни и институционални реформи в областта на правата на човека и доброто управление.
- Насърчаване на модерни, ефикасни и отчетни публични институции и политики, включително наблюдение и подпомагане на избори, както и на независими правосъдни системи, които работят за всички хора, защитават правата на заподозрените, подкрепят жертвите на престъпления и насърчават подобряването на условията в местата за задържане.
- Подкрепа на мерките за борба с всички форми на дискриминация¹⁶.
- Насърчаване на международните социални и трудови права, както и на международните трудови стандарти според класификацията им от Международната организация на труда (МОТ).
- Подкрепа за икономическото овластяване на жените и младежите (включително децата), насърчаване на активното им участие във вземането на решения.

¹⁴ Сътрудничеството между Европейската прокуратура и южните партньори следва да бъде улеснено чрез сключването на работни договори.

¹⁵ „План за действие на ЕС относно равенството между половете (GAP) III“ (JOIN(2020) 17).

¹⁶ Включително основана на пола, расата или етническият произход, религията или убежденията, увреждане, възрастта или сексуалната ориентация.

- Насърчаване на мерките за премахване на насилието над жени и момичета, включително на свързаното с конфликти сексуално и основано на пола насилие.
- Осигуряване на изграждане на капацитет за организациите на гражданското общество (ОГО), включително подкрепа за цифровия и екологичния преход.
- Подкрепа за разработването на съвременни рамки за защита на данните, основани на хоризонтални правила, прилагани от силни и независими надзорни органи. Насърчаване на ратификацията и прилагането на съответните международни конвенции.

Точки за действие: засилване на човешкото развитие, здравеопазването и сътрудничеството в областта на младежта, образованието, уменията и културата

- Подкрепа за готовността и капацитета за реагиране при пандемии на системите за здравеопазване.
- Участие в програми на ЕС, като например: „Еразъм+“, действие „Мария Склодовска-Кюри“ в рамките на „Хоризонт Европа“, програма „Творческа Европа“, както и в съответните европейски мрежи.
- Сътрудничество и обмен на опит по отношение на усилията, съпътстващи иновациите, и подкрепа за разработването на стратегии за интелигентна специализация.
- Сътрудничество в областта на цифровото образование в рамките на плана за действие в областта на цифровото образование за периода 2021—2027 г.
- Сътрудничество по платформите на центровете за високи постижения в областта на професионалното образование, включително чрез мрежата за високи постижения на Европейската фондация за обучение — ETF, за създаване на местни „екосистеми от умения“ и за подобряване на преквалификацията.
- Сътрудничество при прогнозирането на необходимите умения и при разработването и развитието на умения и стратегии в перспективата на ученето през целия живот, с подкрепата на Европейската фондация за обучение в областта на професионалното образование и обучение (ПОО), както и при развиването на умения и капацитет, включително умения за екологични работни места и екологична икономика.
- Подкрепа за интегрираните подходи и капацитета на съответните министерства (на образованието, заетостта, здравеопазването, културата и социалната закрила) за подобряване на достъпа и качеството на услугите за младежите и хората, незаети с учене, работа, или обучение (NEET).
- Разширяване на инициативите, вдъхновени от схемата на ЕС за гаранции за младежта.

2. Укрепване на устойчивостта, изграждане на просперитет и възползване от цифровия преход

Пандемията от COVID-19 засегна всички икономики в Средиземноморието, като изостри структурните икономически дисбаланси¹⁷ и подчерта необходимостта от

¹⁷ Противоепидемичните мерки, свързани с ограничаване на транспорта и икономическата дейност, имаха широкообхватни последици и доведоха до изостряне на неравенствата, особено

приобщаващи, издръжливи, устойчиви и свързани икономики. Никои не бива да бъде пренебрегван при усилията, с които следва да се даде възможност на държавите да се възползват от тенденциите, включително от двойния екологичен и цифров преход, които може да бъдат ускорители на устойчивия растеж.

Издръжливи икономики

Укрепването на издръжливостта в социално-икономическо отношение следва да остане ключов приоритет на сътрудничеството. Това означава да изграждаме икономически буфери срещу бъдещи сътресения и да предприемаме мерки за справяне с предизвикателствата, свързани с платежния баланс, включително с неустойчивата динамика на дълга. Основаната на изпълнение на конкретни условия макрофинансова помощ и целевата помощ, главно чрез бюджетна подкрепа¹⁸, за изпълнението на стратегии за управление на публичните финанси и за мобилизиране на националните приходи ще допринесат за усилията за увеличаване на фискалното пространство¹⁹ и данъчната справедливост.

По-активното използване на еврото в региона би засилило връзките с ЕС и би улеснило икономическата и финансовата стабилност. Това би осигурило по-добро съответствие между основните търговски и инвестиционни партньори на региона и диверсификация на валутния микс, използван за плащания, търговия и управление на риска.

Подновеният ангажимент за подобряване на бизнес климата²⁰ ще играе съществена роля за изграждане на доверието на местните и международните оператори от частния сектор, за привличане на инвеститори и за увеличаване на търговията. Отчитайки динамиката на политическата икономика на държавите, следва да постигнем съгласие по приоритетните области, в които да бъдат предприети добре планирани, измерими и осъществими реформи. Тези приоритети следва да бъдат договорени в приоритетите за партньорство или в еквивалентни документи за политиките. ЕС, в сътрудничество с държавите членки, ще предоставя подкрепа въз основа на ангажимента на партньорите за съгласувано и ефективно изпълнение на икономически и управленски реформи в тези области.

Инициативите за насърчаване на социално-икономическата устойчивост на местно равнище също биха могли да допринесат за укрепване на националните системи.

за младите и най-уязвимите хора, като безработицата се увеличава, а растежът, търговските потоци, преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) и паричните преводи намаляват. Разходите, свързани с пандемията, на публичните финанси подкопават усилията за фискална консолидация и поставят под напрежение системите за социална закрила.

¹⁸ На държавите от южното съседство се падат близо 25 % от текущия портфейл на ЕС за бюджетна подкрепа в световен мащаб.

¹⁹ Това обикновено се определя като бюджетна възможност, която позволява на правителството да предоставя ресурси за обществени цели, без да се подкопава фискалната устойчивост.

²⁰ Според доклада на Световната банка за условията за осъществяване на стопанска дейност („Doing Business“) за 2019 г. средната стойност в региона на Близкия изток и Северна Африка е 58,30 от 100 (112-о място).

Воденият от нас засилен диалог по политиката²¹ следва също да насърчава задълбочаването на диалога между публичния и частния сектор.

Устойчиви икономики

Икономическата диверсификация е важна, особено за държавите, които разчитат в много голяма степен на сектори, податливи на икономически сътресения. ЕС и партньорите му ще работят заедно, за да се възползват от растежа на зелената и цифровата икономика, в съответствие с целите, определени в секторните диалози на Съюза за Средиземноморието. Потенциалът на синята икономика²² също следва да бъде включен съгласувано в планирането на икономическото развитие, наред със социалната икономика. Благодарение на своите бизнес модели, в центъра на които са поставени хората и планетата, социалната икономика разполага с потенциал за справяне с редица обществени предизвикателства и за повишаване на издръжливостта на обществото ни по време на кризи.

Освен това **акцентът върху отворената стратегическа автономност и реструктурирането на световните вериги за създаване на стойност вследствие на пандемията** разполага с потенциала да бъдат създадени нови възможности за по-нататъшно интегриране на промишлените вериги за доставки между ЕС и южните му съседи. Екосистемният подход²³, разработен в промишлената стратегия²⁴ на Комисията, също би могъл да допринесе за усилията за диверсификация и за разработването на изгодни за всички инициативи в областта на пазарната интеграция, сближаването на нормативните уредби и финансовото приобщаване. Промислените клъстери в рамките на южното съседство могат да подпомогнат икономическото развитие, като свързват предприятията с глобалните и регионалните вериги за създаване на стойност, ограничават изолацията на МСП, насърчават иновациите и генерират нараснали търговия и инвестиции.

Подкрепата за частния сектор, по-специално за МСП, също ще играе основна роля²⁵. ЕС и партньорите му следва да работят заедно в подкрепа на предприемачеството и неговите екосистеми, включително социалното предприемачество и кооперативния модел на предприемачество, и на новосъздадените предприятия — от възникването на идеята до зрялото предприятие. Потенциалът на

²¹ С диалог по политиката в областта на реформите, подкрепен от договори за извършване на секторни реформи, ще се даде възможност за смекчаване на рисковете, присъщи на финансовата подкрепа от ЕС, и ще се търсят полезни взаимодействия с допълващи се инструменти, като например смесено финансиране и инвестиции.

²² Усилията ще включват преглед на Декларацията на министрите от Съюза за Средиземноморието относно устойчивата синя икономика (2 февруари 2021 г.) и на работата, извършена в рамките на Инициативата на ЕС за устойчиво развитие на синята икономика в Западното Средиземноморие (инициативата WESTMed) <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>

²³ Тези екосистеми обхващат всички участници във веригата на стойността: от най-малките новосъздадени предприятия до най-големите дружества, от академичните среди до изследователите и от доставчиците на услуги до предприятията доставчици.

²⁴ „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020) 102).

²⁵ МСП в региона създават над 2/3 от общата официална заетост.

диаспорите следва да се използва по-активно за прехвърляне на компетентност, ноу-хау и технологии и за принос при създаването на делови връзки между ЕС и южните партньори.

Недостигът на финансиране за МСП в региона представлява реална пречка за тяхното развитие. По отношение на достъпа до финансиране, в който следва да бъдат включени и бежанците, възнамеряваме да работим с международните финансови институции за разработване на всеобхватен подход към финансовото приобщаване, включително микрофинансиране и финансиране за социални предприятия, и за използване на нови финансови инструменти, в това число рисков капитал, бизнес ангели и финансиране на въздействието.

Научните изследвания и иновациите носят безпрецедентни ползи за постигането на всяка ориентирана към бъдещето цел на политиката. Ускоряването на научните изследвания и иновациите, включително асоциирането към рамковата програма „Хоризонт Европа“²⁶, води до по-устойчив и приобщаващ растеж, както и до създаването на възможности за устойчива заетост. Успешното сътрудничество в областта на човешкото измерение на свързаността, включително иновациите и науката, ще бъде активизирано с оглед на създаването на общество на знанието и икономика на знанието.

Свързани икономики

Средиземноморският регион разполага с необходимия човешки капитал, за да се възползва от цифровата трансформация и да бъде конкурентен в условията на глобалната цифрова икономика.

С цел да подкрепим усилията за цифрова трансформация предлагаме съвместната ни работата да бъде структурирана около четири стълба: i) управленски, политически и регулаторни рамки; ii) изграждане на инфраструктура и подкрепа за всеобщ достъп до усъвършенствани, достъпни и сигурни мрежи; iii) цифрови грамотност, умения и предприемачество; и iv) цифрови услуги. Целта е да се даде импулс на иновативната цифрова трансформация чрез насърчаване на разгръщането на платформи и политики, включително електронно управление, електронно здравеопазване, електронна търговия, цифров достъп до култура и културно наследство и цифрови умения в образованието, като същевременно се гарантира ориентирано към ползвателите и етично използване на технологиите в съответствие с Хартата на основните права на ЕС. Предлагаме също така да се създадат по-добри цифрови връзки в Средиземноморието и да се допринесе за икономическата интеграция.

Търговията и инвестициите са от съществено значение за отключването на потенциала на региона. За да се повиши конкурентоспособността, предлагаме да се даде приоритет на намаляването на нетарифните бариери и ограничаването на търговските разходи.

---

²⁶ „Хоризонт Европа“ ще продължи да подкрепя международното сътрудничество между изследователите и предприятията в ЕС и останалата част от света, включително в рамките на научната дипломация.

Следва да се постави акцент върху пълното прилагане и спазване на съществуващите многостранни, регионални и двустранни споразумения, за да се подкрепи търговията, да се изгради доверието на инвеститорите и да се избегне възраждането на протекционизма и ограниченията за търговията. Въз основа на съществуващата мрежа от споразумения за асоцииране и преговорите за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия, които са в ход с Мароко и Тунис, предлагаме също да се започне диалог за установяване на интереса на партньорите към модернизирани на техните търговски и инвестиционни отношения с ЕС в области като улесняването на инвестициите, устойчивото развитие, услугите и, когато е приложимо, селското стопанство с цел по-добро адаптиране на тези отношения към съвременните предизвикателства.

Използването на **възможностите на подрегионално, регионално и континентално равнище** също може да допринесе за икономическата диверсификация и да задълбочи интеграцията. Всички държави от Южното Средиземноморие следва да бъдат насърчавани да одобрят на преразглеждането на Конвенцията за паневросредиземноморските правила за произход. Ще бъдат проучени активно полезните взаимодействия с Африка на юг от Сахара, особено в контекста на Африканската континентална зона за свободна търговия и създаването на Единния африкански пазар за въздушен транспорт, с цел да се улесни появата на целеви континентални вериги за създаване на стойност и да се подкрепят устойчивите инвестиции.

Транспортът е ключов елемент на политиките и инструментите в подкрепа на развитието на Южното Средиземноморие, както се подчертава в стратегията за устойчива и интелигентна мобилност²⁷. Следва да се възползваме от възможността за **свързване на транспортната инфраструктура чрез оперативна съвместимост на правилата и стандартите**. Ще бъде даден приоритет на бързото развитие на транссредиземноморската транспортна мрежа и на целите на реформите на транспортната политика, набелязани съвместно в рамките на регионалния план за действие в областта на транспорта и подкрепени от текущото техническо сътрудничество. Логистиката, която обхваща както регионалната инфраструктура, така и връзките с митническото сътрудничество, ще бъде включена в инициативите ни за подпомагане на търговията. Космическото сътрудничество ще продължи да играе подкрепяща роля, по-специално чрез съвместни действия за навлизане на безплатните и отворени услуги на „Галилео“ и чрез разширяване на Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS).

Приобщаващи икономики

В рамките на новата програма за Средиземноморието предлагаме да работим заедно в подкрепа на системите и стратегиите за възстановяване в съответствие с целите, определени от секторния диалог на Съюза за Средиземноморието по въпросите на

---

²⁷ „Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност“ (COM(2020) 789).

заетостта и труда²⁸, в които: i) се насърчава равенството на възможностите и резултатите; и ii) се дава приоритет на социалния диалог, социалната закрила и социалното приобщаване с цел преодоляване на социалните и териториалните неравенства.

Биха могли да се постигнат огромни положителни резултати, като се създадат перспективи за младежите в собствената им държава чрез предотвратяване на изтичането на мозъци и създаване на достойна трудова заетост за всички²⁹, и като се увеличи участието на жените на пазара на труда и тяхното икономическо овластяване. Това следва да залегне в основата на разработването и изпълнението на социално-икономическите реформи и инвестиционните инициативи. Освен това следва да се съсредоточим върху въздействието на неформалната икономика³⁰ върху благосъстоянието на хората и публичните финанси на партньорите и да подкрепяме политики за развиване на умения за всички, включително с оглед на подпомагането на прехода от неформална към формална икономика.

Точки за действие: подкрепа за приобщаващи, издръжливи, устойчиви и свързани икономики

- Съфинансиране на устойчиви инвестиции, финансирани от суверенни фондове за възстановяване на партньорите, в контекста на ЕФУР+.
- Разработване и подкрепа на съвместни матрици за реформи, съсредоточени върху инвестиционния климат и бизнес средата.
- Подкрепа за инициативи за подпомагане на партньорите при привличането и запазването на възможностите за диверсификация на веригата за създаване на стойност в избрани сектори в съответствие с принципите за добро управление.
- Насърчаване на партньорите да се присъединят към Данъчната инициатива от Адис Абеба³¹.
- Засилване на подкрепата за зелената, синята и социалната икономика чрез иновативни финансови инструменти (включително финансиране за въздействие) и разработване на съответни регулаторни екосистеми.
- Подкрепа за прилагането на политиките за МСП, като за ориентир служат принципите на Законодателния акт за малкия бизнес и съобщението

²⁸ Декларация на министрите на заетостта и труда от Съюза за Средиземноморието, Кашкайш, април 2019 г.

²⁹ По оценки на МОТ през второто тримесечие на 2020 г. са били закрити 17 милиона работни места на пълно работно време в сравнение с последното тримесечие на 2019 г.

³⁰ В Препоръка № 204 на МОТ относно прехода от неформална към формална икономика „неформалната икономика“ е описана като свързана с всички икономически дейности на работници и стопански единици, които — по закон или на практика — не са обхванати или не са обхванати в достатъчна степен от официални договорености.

³¹ Данъчната инициатива от Адис Абеба (АТИ) е партньорство с участието на множество заинтересовани страни, което има за цел да засили мобилизирането на националните приходи (МНП) в партньорските държави.

„Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“ от март 2020 г.³²

- Подкрепа за добре функциониращ социален диалог на всички съответни равнища.
- Предоставяне на техническа подкрепа за насърчаване на финансовото приобщаване, особено по отношение на цифровите плащания и цифровата грамотност на МСП, особено в селските райони.
- Участие в рамковата програма на ЕС „Хоризонт Европа“.
- Включване на подкрепата за социалната икономика в регионалните и двустранните програми, включително подкрепа за разработването на подходящи правни и политически рамки, укрепване на институционалния капацитет и създаване на възможности за взаимно обучение.
- Работа в подкрепа на регулаторното сближаване в областта на далекосъобщенията, а също и електронната идентификация и удостоверителните услуги, както и правните уредби за защита на личните данни и свободното движение на нелични данни. Модернизиране на търговските и инвестиционните отношения с партньорите, заинтересовани от по-тясна интеграция с ЕС, особено в области като улесняване на инвестициите, услуги, устойчиво развитие и селско стопанство.
- Подкрепа за интеграцията на региона в AfCFTA (Африканска континентална зона за свободна търговия) с цел стимулиране на създаването на целеви континентални вериги за създаване на стойност.
- Съфинансиране на инвестиции за подобряване на наличността на повсеместна далекосъобщителна инфраструктура с висока пропускателна способност на честотната лента. Гарантиране на възприемането на принципите на инструментариума на ЕС за 5G³³, за да се гарантира мрежовата сигурност.
- Увеличаване на усилията за приемане на примерните карти на бъдещата транссредиземноморска транспортна мрежа (TMN-T), която ще представлява външното измерение на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T), като същевременно вече се дава приоритет на проектите по тази мрежа, и се допринася за свързването на Африка на юг от Сахара, Северна Африка и Европа.
- Подкрепа за регулаторното сближаване във всички области на транспорта в съответствие с регионалния план за действие в областта на транспорта за периода 2021—2027 г. чрез евро-средиземноморски транспортни проекти.
- Подпомагане на развитието на устойчив туризъм.

³²

„Стратегия за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа“ (COM (2020) 103).

³³

„Сигурно внедряване на 5G в ЕС — прилагане на инструментариума на ЕС“ (COM (2020) 50). В съобщението относно инструментариума на ЕС за 5G ЕС се ангажира да прилага принципите на инструментариума, предназначен да се гарантира сигурното разгръщане на ширококолентовата инфраструктура не само в ЕС, но и във всички външни проекти, които използват финансиране от ЕС, включително чрез международни финансови институции като ЕИБ.

3. Мир и сигурност

Продължителните конфликти в Средиземноморския регион представляват основна пречка пред политическата стабилност и устойчивото развитие. Съвместните усилия за предотвратяване и разрешаване на конфликти, насърчаване на сътрудничеството в областта на сигурността, смекчаване на последиците от конфликтите и преодоляване на първопричините за тях са първостепенни приоритети, за да се защитят хората и да им се даде възможност да се развият успешно.

От своя страна, ЕС вече е основният донор на хуманитарна помощ и помощ за развитие. Той е в състояние да задейства широк набор от инструменти с подход на тройна взаимовръзка между хуманитарната помощ, развитието и мира. Съюзът също така е **гарант на сигурността** чрез разполагането на мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), чрез действия за посредничество и стабилизиране, а също и ограничителни мерки. ЕС е изградил доверие към себе си с последователната си позиция относно значението на спазването на международното право. Като надежден партньор ЕС е в уникалната позиция да обедини страните по конфликти, международните и регионалните партньори, както и съответните заинтересовани страни, като например участниците в областта на хуманитарното развитие и изграждането на мира, в диалог по стратегически въпроси; да намали напрежението; и да допринесе за усилията за разрешаване на конфликти. Много южни партньори призовават за по-силен ангажимент на ЕС и за съвместни усилия за разрешаване на трайните конфликти и справяне с тяхното въздействие. Опитът показва, че подобна обединителна и дипломатическа роля могат да бъдат ефективни само когато ЕС е единен и е в състояние да действа и да говори в унисон на двустранно и многостранно равнище. Ето защо ангажиментът на държавите — членки на ЕС, включително на най-високо равнище, е от ключово значение, каквото има и подобреният и засилен политически диалог в Средиземноморието, за да се изгради доверие, да се намали напрежението и да се спомогне за разрешаването на конфликти.

На тази основа ЕС и неговите държави членки и партньори следва да подновят усилията си за постигане на споразумение в мирния процес в Близкия изток. Във връзка с това ЕС ще се стреми да насърчава и надгражда неотдавнашното установяване на дипломатически отношения между Израел и редица арабски държави с оглед подобряване на перспективите за договорено решение за две държави въз основа на международно приетите параметри, както и за мира и сигурността в региона. ЕС, в качеството си на организатор на конференциите за Сирия, и южните партньори следва да увеличат усилията си за разрешаване на опустошителния, вече десетгодишен конфликт в Сирия в подкрепа на усилията, ръководени от ООН. Те следва също така да продължат да подкрепят усилията на Ливан за разрешаване на вътрешната си икономическа, социална и политическа криза. ЕС и неговите партньори следва да си сътрудничат по-тясно за справяне с предизвикателствата пред мира, стабилността и развитието в региона на Сахел. ЕС и южните му съседи следва също така да засилят подкрепата си за усилията за намиране на решение на въпроса за Западна Сахара в рамките на ръководения от ООН процес. Намирането на устойчиво и приобщаващо

политическо решение на дълготрайната криза в Либия също е приоритет. ЕС ще продължи да бъде активно ангажиран в ръководения от ООН Берлински процес, а също и в подкрепата си за него, включително на оперативно равнище чрез операцията IRINI и други приноси. Съюзът ще проучи възможностите за допълнителна подкрепа за изпълнението на примирието и ще подкрепи конституционния и изборния процес на страната и нейното дългосрочно стабилизиране. В търсене на решения на кризите в региона ЕС ще продължи да подкрепя усилията на Организацията на обединените нации (ООН) и да работи с регионалните участници и организации, по-специално Лигата на арабските държави (ЛАД), Африканския съюз (АС) и съответните подрегионални групи³⁴. В Източното Средиземноморие ЕС ще подкрепя мирния диалог, основан на международното право, включително чрез многостранна конференция, която би могла да разгледа въпроси, по които са необходими многостранни решения. ЕС и партньорите от южното съседство следва да се ангажират конструктивно, за да гарантират стабилността и сигурността на региона като цяло.

Многостранната система е изправена пред значителни предизвикателства в момент, когато повечето проблеми изискват многостранни решения. **ЕС и неговите южни партньори имат общ интерес да подкрепят една обновена, основана на правила многостранна система, в центъра на която стои ООН.** Следва да работим заедно и да засилим сътрудничеството в рамките на многостранни форуми, по-специално в областта на мира и сигурността, по глобални въпроси и по укрепването на основаната на правила търговия, върховенството на закона, правата на човека, закрилата на детето и доброто управление, както и по програмите на ООН „Жени, мир и сигурност“ и „Младеж, мир и сигурност“.

Основни предизвикателства за сигурността като **тероризма, хибридните заплахи, както и киберпрестъпността и организираната престъпност**, включително търговията с незаконни огнестрелни оръжия, трафика на наркотици и изпирането на пари, представляват ключови заплахи. Те могат да бъдат преодолени само чрез съвместни усилия.

Тероризмът и неговото финансиране, радикализацията, насилническият екстремизъм и явлението **чуждестранни бойци терористи** засягат и се наблюдават и на двата бряга на Средиземно море, като често са взаимосвързани. Неотдавнашните нападения подчертаха необходимостта от задълбочаване на нашите стратегически диалози на високо равнище относно борбата с тероризма. Въз основа на съществуващото сътрудничество, по-специално в областта на правоприлагането, трябва да увеличим усилията си за предотвратяване на радикализацията, включително задълбочаване на междурелигиозния и межкултурния диалог, и да изградим капацитет за справяне с насилническият екстремизъм, онлайн набирането на терористи,

---

³⁴ В това отношение ЕС може да стъпи на партньорството между ЕС и ООН по въпросите на управлението на кризи, своя диалог и сътрудничество с Лигата на арабските държави, партньорството между ООН, ЕС и АС, както и да си сътрудничи съгласно Меморандума за разбирателство между ЕС и АС за мир, сигурност и управление.

предотвратяването на разпространението на терористично съдържание онлайн и борбата с незаконния трафик на културно наследство. Международното сътрудничество продължава да бъде от основно значение и ЕС е готов да увеличи техническата си помощ, включително по отношение на пропуските в борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризма, както и чрез своята мрежа от експерти, разположени в ключови делегации в региона.

Макар че цифровизацията предлага значителни възможности, тя също така отваря вратата за нови заплахи, включително нараснала уязвимост на критичната инфраструктура (напр. енергетиката, транспорта, банковото дело и здравеопазването). Необходимо е да работим заедно за изграждането на киберустойчивост, включително срещу дезинформацията и операциите за оказване на влияние, да споделяме най-добри практики, да обучаваме експерти в областта на киберсигурността и да проучваме възможностите, предлагани от иновативни инструменти, за целите на правоприлагането, при пълно зачитане на правата на човека и гражданските свободи. За тази цел трябва да работим заедно, за да засилим сътрудничеството в борбата с киберзаплахите и да използваме пълноценно съществуващите международни рамки, като например Конвенцията от Будапеща на Съвета на Европа.

В съответствие със заключенията на Съвета от 2021 г. относно дипломатията в областта на климата и енергетиката ЕС ще засили и интегрира работата по взаимовръзката между **климата, сигурността и отбраната**, включително чрез засилени действия за адаптиране към изменението на климата и намаляване на риска от бедствия, както и чрез сътрудничество с ООН и регионалните организации.

Предлагаме също да се използват инструментите, набелязани в **стратегията на ЕС за Съюза на сигурност**³⁵, за укрепване на капацитета на правоприлагащите, съдебните и гражданските органи и на сътрудничеството помежду им. Освен това следва допълнително да се засили сътрудничеството в областта на намаляването на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените (ХБРЯ) рискове, както и в областта на гражданската защита и управлението на риска от бедствия.

Между ЕС и държавите партньори следва да бъдат засилени сътрудничеството в областта на правоприлагането и съдебното сътрудничество, също и с помощта на съответните агенции на ЕС (Европол, CEPOL, Frontex, Европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании, Евроюст), включително чрез договаряне на споразумения за сътрудничество между ЕС и южните съседни държави. За тази цел ЕС ще си сътрудничи с южните партньори, за да гарантира, че техните правоприлагащи и съдебни системи отговарят на високи стандарти за защита на данните и зачитат правата на човека.

Необходимо е по-добро съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси с цел подобряване на изпълнението на договорите, както и решаване на въпроси, свързани с трансграничните отвличания на деца, закрилата на детето и задълженията за издръжка.

---

³⁵ „Стратегия на ЕС за Съюза на сигурност“ (COM(2020) 605).

Присъединяването към Хагската конвенция по международно частно право³⁶ и правилното ѝ прилагане следва да бъдат приоритет в региона.

ЕС предлага да развие допълнително партньорството си по въпросите на сигурността със съседните си държави, както и да засили оперативното сътрудничество, включително по отношение на морската сигурност и сътрудничеството в областта на бреговата охрана. За да се гарантират конкретни резултати, тези партньорства следва да бъдат съобразени с конкретните нужди, да отговарят на съответните потребности и да се ползват с политическа подкрепа на високо равнище. Сътрудничеството с регионални и международни организации също е от решаващо значение, включително с НАТО в рамките на съвместните декларации от Варшава и Брюксел³⁷.

Точки за действие: сътрудничество в областта на мира, разрешаването и предотвратяването на конфликти

- Подобряване и засилване на политическия диалог между ЕС и неговите държави членки и южни партньори, както и ангажиране на стратегическите партньори на ЕС с цел засилване на съвместните усилия за разрешаване на конфликти и намаляване на напрежението в региона, като се използват всички инструменти по интегриран начин за регионална стабилност и сигурност.
- Инвестиране в предотвратяването на радикализацията, в разрешаването на конфликти и в стабилизирането чрез интегриран подход към конфликтите и кризите, като се действа на всички етапи от цикъла на конфликта.
- Осигуряване на устойчивост чрез по-добро свързване на усилията в областта на хуманитарната помощ, развитието, мира и сигурността.
- Когато е от взаимна полза, участие в мисии и операции по линия на ОПСО с използване на инструменти, като например рамкови споразумения за участие.
- Засилване на ролята на жените и младите хора в изграждането на мира в съответствие с политическия ангажимент на ЕС за изпълнение на програмата за жените, мира и сигурността на регионално и международно равнище.

Точки за действие: сътрудничество в областта на сигурността

- Засилване на диалозите за борба с тероризма и за сигурността, включително сътрудничество в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и насърчаване на ратифицирането и прилагането на съответните международни конвенции.
- Укрепване на сътрудничеството в областта на борбата с тероризма, предотвратяването и борбата с радикализацията, борбата с организираната престъпност, незаконните огнестрелни оръжия и наркотиците.
- Бързо изпълнение на програмите CT Inflow, „Евромед — Полиция“, EU4 Monitoring Drugs, „Евромед — Правосъдие“ и CyberSouth.

³⁶ <https://www.hcch.net/en/home/>

³⁷ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_133163.htm
https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_156626.htm

- По-нататъшно развитие на центровете на ЕС за високи постижения за намаляване на ХБРЯ риска, които се оказаха важен актив за справяне с пандемията от COVID-19, както и други действия за справяне със заплахите за сигурността.
- Засилване на работата по устойчивостта и адаптирането към изменението на климата, инвестиране в превантивни мерки и засилване на сътрудничеството в областта на гражданската защита и управлението на риска от бедствия въз основа на програми като PPRD South³⁸.
- Взаимодействие с партньорските държави за укрепване на съдебното и полицейското сътрудничество с ЕС, включително чрез договаряне на споразумения за сътрудничество с Европол и Евроюст.
- Подобряване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси чрез насърчаване на присъединяването към съответните конвенции, разработени от Хагската конференция по международно частно право, и тяхното правилно прилагане.

4. Миграция и мобилност

Миграцията е глобално явление, което изисква съвместни ответни действия, солидарност и споделяне на отговорността в световен мащаб. Нито една държава не може сама да управлява ефективно миграцията, включително да се справя с предизвикателствата на незаконната миграция. Новият пакт на ЕС за миграцията и убежището има за цел да се постигне радикална промяна в отношенията ни с нашите международни партньори. Централно място в него заемат всеобхватните, индивидуализирани, балансирани и взаимноизгодни партньорства. Крайната цел е да се гарантира, че миграцията се осъществява само по безопасен и законен начин, при което се предотвратяват опасните пътувания и се избягва загубата на човешки живот, като се води борба с контрабандата и се засилва сътрудничеството в областта на управлението на миграцията, и същевременно се предоставя международна закрила на лицата, които се нуждаят от нея. Държавите следва да имат възможност да предложат стабилно и предвидимо социално и икономическо бъдеще, предоставящо истински възможности, особено на своите младежи. ЕС ще работи активно за преодоляване на първопричините за незаконната миграция и принудителното разселване чрез разрешаване на конфликти и преодоляване на социално-икономическите предизвикателства, изострени от COVID-19.

Новият пакт за миграцията и убежището предоставя укрепена основа за постигането на устойчив и дългосрочен отговор по отношение на управлението на миграцията и убежището.

³⁸

PPRD Sud III — „Prévention, Préparation et Réponse aux catastrophes naturelles et d’origine humaine dans les pays partenaires du Moyen-Orient et d’Afrique du Nord“.

Нашите засилени партньорства в областта на миграцията обхващат всички отделни аспекти на миграцията и убежището, като се вземат предвид интересите на ЕС и на партньорските държави. В същото време тези въпроси ще бъдат заложи в различните направления на нашето сътрудничество — политика, сигурност и икономика.

Всяка държава е изправена пред специфични ситуации и възможности. Няма универсални модели, необходими са решения, съобразени с конкретните нужди. Това има и ще продължи да намира отражение във всеобхватните партньорства на ЕС с всяка държава в съответствие с новия пакт за миграцията и убежището.

ЕС ще продължи да **закриля нуждаещите се и да подкрепя приемащите държави**, като отчита факта, че няколко южни средиземноморски държави приемат значителен брой бежанци и мигранти.

Незаконната миграция поражда предизвикателства както за региона, така и за ЕС, включително чрез допълнително увеличаване на икономическата сила и дестабилизиращото влияние на престъпните мрежи. Решението се състои в съвместни действия по отношение на контрабандата на мигранти. В този дух ЕС и партньорските държави значително **ще увеличат общите усилия за борба с трафика на хора и с престъпните мрежи, стоящи зад контрабандата на мигранти и трафика**³⁹. Ключов елемент е укрепването на **управлението на миграцията и убежището**, включително на капацитета за управление на границите. ЕС е готов да оказва подкрепа в зависимост от нуждите на партньорите.

Засилването на сътрудничеството в областта на връщането, обратното приемане и устойчивата реинтеграция, както и повишаването на ефективността на връщанията са важни елементи на тези партньорства. В подкрепа на партньорствата ЕС ще мобилизира всички съответни политики, средства и инструменти на ЕС като част от цялостен подход. Като се има предвид значението на доброволните връщания, Комисията ще приеме стратегия за доброволно връщане и реинтеграция и ще набележи нови подходи към разработването, насърчаването и прилагането на схеми за подпомагане на доброволното връщане и реинтеграция.

ЕС е готов също така да подкрепя заедно с нашите партньори законните миграция и мобилност в съответствие със собствените компетенции на ЕС и компетенциите на държавите членки. Презаселването е важно, за да се осигури закрила на най-уязвимите бежанци. Партньорствата в подкрепа на талантите с цел насърчаване на законните миграция и мобилност със съответните партньори от южното съседство ще бъдат неразделна част от нашето сътрудничество, като се отчитат рисковете от изтичане на мозъци.

---

³⁹ На проведената на 13 юли 2020 г. конференция за борба с контрабандата, организирана от Италия и с участието на ЕС и ключови африкански партньори, партньорите се ангажираха да се борят съвместно с контрабандата.

Следва да се проучи допълнително и сътрудничеството на регионално и многостранно равнище, включително чрез тристранно сътрудничество и сътрудничество по оста юг-юг, тъй като някои от южните средиземноморски партньори са държави на произход, транзитно преминаване и местоназначение. На регионално равнище ще бъде развито сътрудничеството в рамките на съвместния план за действие от Валета⁴⁰ и процесите от Хартум⁴¹ и Рабат⁴², включително подход, основан на „целия маршрут“. В този контекст следва да се засили тристранното сътрудничество с ООН, както и с регионалните участници, включително чрез използване на успешния опит на тристранната работна група на АС, ЕС и ООН в Либия.

Комисията и върховният представител предлагат да се използват всички инструменти, с които разполага ЕС, включително агенциите на ЕС, ИССРМС⁴³ и съответните вътрешни инструменти, за да се осигури оперативна и финансова подкрепа в областта на миграцията и мобилността.

Точки за действие: засилване на сътрудничеството в областта на миграцията и мобилността въз основа на съобразени с конкретните нужди всеобхватни, балансирани и взаимноизгодни партньорства

- Подкрепа за капацитета на партньорите за ефективно управление на миграцията и убежището, включително управление на границите, всички аспекти на системите за убежище и миграция и капацитета за обратно приемане.
- Целева помощ за създаване на социално-икономически възможности за мигрантите, принудително разселените лица и приемните общности, включително в контекста на възстановяването от COVID-19, като се обръща специално внимание на маргинализираните региони.
- Засилване на сътрудничеството за ефективно връщане и обратно приемане. Подкрепа за подпомагането на доброволното връщане и трайната реинтеграция от ЕС, но също така и между отделните държави партньори.
- Разработване на законни пътища към Европа чрез непрекъснати усилия за презаселване и схеми за трудова мобилност, по-специално бързото стартиране на партньорства в подкрепа на талантите, при пълно зачитане на компетенциите на ЕС и на държавите членки.
- Проучване на тристранни рамки и рамки за сътрудничество по оста юг-юг и засилване на сътрудничеството с регионални и международни участници.

⁴⁰ <https://www.jvapfollowup.org/jvap/>

⁴¹ <https://www.khartoumprocess.net/>

⁴² <https://www.rabat-process.org/fr/>

⁴³ ИССРМС включва цел от 10 % за действия, свързани с миграцията.

5. Преход към зелена икономика: устойчивост спрямо изменението на климата, енергетика и околна среда

Южните съседни държави са една от основните горещи точки в света по отношение на изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда. Същевременно средиземноморският регион разполага с едни от най-благоприятните в света слънчеви и вятърни ресурси, като предлага несравними възможности за сътрудничество в областта на чистата енергия, като производството на водород е нов стратегически приоритет. Цялостното изпълнение на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, Парижкото споразумение и договорените на международно равнище цели в областта на биологичното разнообразие ще бъде от решаващо значение, за да се подпомогне регионът по отношение на подготвеността му спрямо бъдещи системни сътресения. Европейският зелен пакт представлява уникална възможност за сътрудничество по стратегически приоритети. Всеобхватното укрепване на устойчивостта по отношение на околната среда, енергетиката и изменението на климата може да спомогне за смекчаване на рисковете за човешкия живот и препитанието на хората и за насърчаване на устойчивото развитие, създаването на работни места и прехода към сектори с висока стойност.

Екологосъобразен растеж и действия в областта на климата

ЕС и неговите партньори ще работят заедно за **повишаване на амбициите си в областта на климата и за рационализиране на целите, като се премине към екологосъобразен растеж и разработване или укрепване на съгласувани, постижими и измерими мерки за действия в областта на климата** в съответствие с национално определените приноси на партньорите съгласно Парижкото споразумение, националните планове за адаптация (НПА) и външното измерение на Европейския зелен пакт. Ще бъде поставен акцент върху: i) управлението в областта на климата и околната среда, връзката му с публичните финанси и фискалните инициативи, както и мониторинга на целите; ii) подкрепата за инициативи за ценообразуване на въглеродните емисии; iii) административния капацитет и целевата техническа помощ за прилагане и изпълнение на законодателството както на централно, така и на местно равнище; и iv) образованието и повишаването на осведомеността както в частния сектор, така и в населението като цяло като фактори на промяната. Услугите и данните на програмата за наблюдение на Земята „Коперник“ подкрепят политиките за екологосъобразен растеж и мониторинга на климата. Сътрудничеството би могло също така да насърчава изпълнението на планове за устойчива градска мобилност в градовете от региона с цел разработването на решения за екологичен мултимодален транспорт. Тези усилия ще изискват координиран и засилен политически диалог⁴⁴ с всички заинтересовани страни, включително частния сектор и гражданското общество, в т.ч. на местно равнище. Увеличаването на капацитета за адаптиране към изменението

⁴⁴

Например регионалната платформа на Съюза за Средиземноморието в областта на научните изследвания и иновациите, която определи изменението на климата и възобновяемите енергийни източници като основни приоритети за сътрудничество през следващите години.

на климата и намаляването на риска от бедствия са приоритет в региона. Акцентът ще бъде поставен върху: i) подкрепата за устойчивостта спрямо изменението на климата, ii) инвестициите за устойчивост на изменението на климата, iii) инвестирането в превантивни мерки, iv) природосъобразните решения и капацитета за управление на риска.

Развитието на финансова система, която подкрепя устойчивия растеж, ще бъде подпомогнато посредством **стратегически ангажимент с международните финансови институции** и частния сектор. Освен това ще бъде насърчавано участието на публични органи, отговарящи за разработването на политики за устойчиво финансиране в партньорските държави, по-специално чрез международни форуми като Международната платформа за устойчиво финансиране (МПУФ)⁴⁵. ЕС и другите членове на МПУФ обменят най-добри практики и координират усилията си по отношение на екологично устойчивите инвестиции, като например екологични таксономии, оповестяване на информация, свързана с околната среда и климата, както и стандарти и етикети за **екологосъобразни финансови продукти** (включително „зелени“ облигации).

Енергиен преход и енергийна сигурност

На основата на приоритетите на екологичния и справедлив преход и енергийната сигурност Европа и Средиземноморският регион имат взаимозависими, допълващи се и сближаващи се енергийни интереси .

Бъдещото сътрудничество ще трябва да **бъде адаптирано към различните природни ресурси и потребности на партньорите** и да бъде съсредоточено върху избрани приоритетни цели: i) мащабно внедряване на производство на енергия от възобновяеми източници и чист водород, което допринася за стремежа за капацитет на електролизаторите от най-малко 40 гигавата в съседните на ЕС държави до 2030 г.; ii) по-силна взаимосвързаност на електроенергийните системи⁴⁶; iii) усилия и мерки за енергийна ефективност с акцент върху сградите и уредите; iv) политики за справяне с неорганизираните емисии на метан от производството, транспорта и използването на изкопаеми горива в съответствие с рамката, определена в стратегията на ЕС за метана.

Ефективност на ресурсите, борба със замърсяването и биологично разнообразие

Като се имат предвид тенденциите в урбанизацията, загубата на биологично разнообразие, включително обезлесяването и влошаването на качеството на земите, загубата и разпокъсаността на местообитанията, увеличаването на замърсяването на моретата и сушата, както и въздействието на изменението на климата върху ресурсите, особено върху достъпа до вода, предлагаме да се постави акцент върху **мерките за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие**, било то морско,

---

⁴⁵ Международната платформа за устойчиво финансиране.

⁴⁶ В Средиземноморския генерален план за междусистемните електропроводи за 2020 г. са набелязани 15 потенциални проекта за междусистемни връзки, като са оценени техните разходи и ползи.

сухоземно, животинско, или растително, а също и върху **устойчивото управление на водите**, включително пречистването на отпадъчните води, повторното използване на водите и ефективното използване на управлението на водите.

Нивата на замърсяване на въздуха са широко разпространен проблем в целия регион, по-специално в гъсто урбанизираните крайбрежни райони, с концентрация на емисии във въздуха от промишлеността и транспорта и тяхното отлагане в морето. Това има значително въздействие върху здравето, околната среда и свързаните с морето икономически дейности, включително рибарството и туризма.

Мерките за подкрепа ще включват дейности за повишаване на осведомеността и образователни дейности за предотвратяване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, насърчаване на устойчивото потребление и производство, разработване на модерни съоръжения, които да гарантират рециклирането и безопасното обезвреждане на отпадъците, както и реформа на законодателната, фискалната и институционалната рамка с цел намаляване на различните видове замърсяване и устойчиво планиране и управление на земеползването. ЕС ще продължи да работи с държавите от региона, в контекста на Конвенцията от Барселона, за предприемане на действия за намаляване по-специално на нивата на емисиите от морския транспорт с оглед обявяването на Средиземно море за зона с контрол на емисиите.

Устойчиви продоволствени системи

Сътрудничеството ще бъде засилено с цел преход към **устойчиви продоволствени системи**, включително устойчиво управление на селското стопанство, рибарството и опазване на природните производствени фактори с цел укрепване на продоволствената сигурност. Това може да включва предоставяне на технически експертен опит при формулирането на политики, свързани със селскостопанската и синята икономика, подкрепа на агроекологичните практики и насърчаване на концепциите за интелигентни селско стопанство и аквакултури. Следва да се засили подкрепата за регионалната интеграция на пазарите по линия на AfCFTA и рамката на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море (GFCM)⁴⁷ по отношение на рибарството и аквакултурите, включително развитието на вериги за създаване на стойност в областта на храните на континентално равнище.

Точки за действие: преход към зелена икономика: устойчивост спрямо изменението на климата, околна среда и енергетика

- Съвместни усилия за рационализиране на целите, преминаване към екологосъобразен растеж и разработване или укрепване на съгласувани, постижими и измерими мерки за действия в областта на климата, набелязани в рамките на НОП и НПА както на регионално, така и на двустранно равнище.

⁴⁷ <http://www.fao.org/gfcm/about/en/>

- Засилване на стратегическия ангажимент за подпомагане развитието на финансова система, която подкрепя устойчивия растеж и инвестициите за устойчивост спрямо изменението на климата, чрез регионална инициатива за устойчиво финансиране в сътрудничество с международните финансови институции.
- Засилване на двустранния ангажимент и предоставяне на целева помощ в подкрепа на широкомащабни инвестиции във възобновяеми енергийни източници и производство на чист водород както за вътрешно потребление, така и за износ. Подпомагане, в съответствие с целите на стратегията „От фермата до трапезата“⁴⁸, на разработването, инвестициите и прилагането на устойчиви продоволствени системи — от производството до потреблението, като се обръща специално внимание на безопасността на храните, здравето на растенията и животните и хуманното отношение към тях, също и с оглед гарантиране на регионалната продоволствена сигурност.
- Насърчаване на инициативи за управление на отпадъците, включително хранителните отпадъци и морските отпадъци.
- Подкрепа за опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, включително създаване на ефективни и добре управлявани мрежи от защитени крайбрежни и морски зони.
- Подкрепа на усилията за намаляване на емисиите, по-специално в морската и крайбрежната околна среда, водите и въздуха.
- Насърчаване на устойчивото използване на природните ресурси като основа за осъществяване на прехода към кръгова икономика.

Изпълнение

ЕС ще използва всички свои инструменти, за да гарантира ефикасното, ефективно, бързо и съобразено с конкретните нужди разгръщане на новата програма за Средиземноморието. Тя ще отчита разнообразието, интересите и нуждите на региона. Политическият диалог с всички имащи отношение заинтересовани страни ще продължи да бъде крайъгълният камък на сътрудничеството. Специално внимание ще бъде отделено на местното равнище, за да се гарантира адекватното географско разпределение на въздействието на сътрудничеството.

Непрестанният и ориентиран към бъдещето диалог между ЕС и неговите партньори ще гарантира взаимноизгодно партньорство и съвместна отговорност, като се вземат предвид социалната динамика и въздействието на предизвикателствата и реформите. Ще се стремим към индивидуализирано, интегрирано многосекторно сътрудничество, търговски и инвестиционни пакети и платформи, които представляват надежден отговор на нуждите на партньорите и на ЕС. **Равнището на финансовата подкрепа от**

⁴⁸ Стратегия „От фермата до трапезата“ (COM(2020) 381).

ЕС ще бъде пропорционално на амбициите и ангажираността на всеки партньор по отношение на споделените ценности, програмата за реформи, включително по отношение на управлението, и тяхното изпълнение.

Значително засиленият политически диалог **ще допринесе за изграждането на общо разбиране с партньорите от южното съседство**. Във връзка с това предлагаме редовни срещи на равнище външни и секторни министри, както и висши служители, като при необходимост могат да се свикват срещи на държавните и правителствените ръководители. Засилената координация ще доведе до по-добро съгласуване на позициите на двустранно и многостранно равнище.

Ще продължат усилията за засилване на регионалното, подрегионалното и междурегионалното сътрудничество. Ролята на Съюза за Средиземноморието остава незаменима. Също така и на подрегионалното сътрудничество, адаптирано към особеностите на различните подрегиони в Средиземноморието и извън него. Освен това ефективните подходи ще изискват и по-широко сътрудничество със съседните държави и региони. Ето защо е важно междурегионалното измерение. Трябва да засилим сътрудничеството между Северна Африка и Африка на юг от Сахара, също и под формата на тристранно сътрудничество с ЕС. Необходимо е да се засили и съгласуваността между действията на ЕС спрямо партньорите от Северна Африка и тези спрямо останалата част от африканския континент. Подобно на това е важно междурегионалното сътрудничество с регионите на Персийския залив и Червено море. От ключово значение ще бъде засиленото сътрудничество с регионалните участници и организации, по-специално с Лигата на арабските държави, Африканския съюз и съответните подрегионални групи. Следва да се проучат прагматични инициативи, основани на променлива геометрия, за да се подкрепят онези, които желаят допълнителен напредък в сътрудничеството в областта на общите средиземноморски стоки. Ще активизираме усилията на нашата **дипломация по въпросите на климата и енергетиката** както на двустранно, така и на регионално равнище.

ИССРМС и ЕФУР+ ще бъдат основните инструменти за сътрудничество на ЕС с партньорските държави. Всички действия ще следват принципа „политиката на първо място“. ЕС ще насърчава съвместното планиране и инициативите „Екип Европа“ на място въз основа на успешния опит по време на глобалния отговор на пандемията от COVID-19. ЕС ще поощрява държавите — членки на ЕС, европейските агенции за развитие и финансовите институции, както и други донори да разработят съвместно с партньорските държави съгласувани и допълващи се подходи за секторните приоритети. Бъдещата европейска финансова архитектура за развитие също ще допринесе за оптимизирането на усилията на ЕС.

Новата програма за Средиземноморието ще послужи за основа на подготовката на двустранни политически рамки, договорени съвместно с партньорите⁴⁹, както и на

---

⁴⁹ Съвместни документи, приоритети за партньорство или техни еквиваленти са документи, с които се установяват съвместно договорени програми за политически и икономически реформи и свързаните с тях инструменти за изпълнение. Външната помощ в рамките на многогодишната

многогодишното програмиране по линия на ИССРМС за периода 2021—2027 г. въз основа на консултациите с партньорските държави и други заинтересовани страни. Поуките, извлечени от предишни програми в рамките на политиката за съседство, ще спомогнат за насочване на бъдещите действия. Делегациите на ЕС ще играят важна роля за улесняването на този процес.

Европейският фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР+) в рамките на ИССРМС и неговата иновативна финансова архитектура ще позволят **привличането на инвестиции от частния сектор** в сътрудничество с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), банките за развитие на държавите членки и международните финансови институции.

Освен това по-нататъшни интеграция и обмен между двата бряга на Средиземно море ще бъдат постигнати чрез допълнително насърчаване и улесняване на участието на партньорите в програмите на ЕС в периода 2021—2027 г.

ЕС ще засили и стратегическата си комуникация, за да повиши осведомеността за действията, предприети в рамките на новата програма за Средиземноморието. Комисията и върховният представител ще работят заедно с нашите партньори за постигане на по-стабилни и благоприятстващи свободата на изразяване уредби и за подкрепа на здравословна информационна среда. Прилагането на мерки за борба с дезинформацията и невярната информация ще продължи да бъде ключов аспект на този подход⁵⁰. ЕС и партньорите следва също така да осигурят съответна видимост на място на политическия ни ангажимент и действията за сътрудничество, включително чрез инициативи за осведомяване и публична дипломация.

И накрая, настоящата програма за Средиземноморието ще направлява нашата политика по отношение на региона, като ЕС ще оценява редовно напредъка.

финансова рамка на ЕС за периода 2021—2027 г. ще продължи да бъде структурирана в съвместни документи.

⁵⁰

Като стъпват на Съвместния план за действие срещу дезинформацията (5 декември 2018 г.), Плана за действие за европейската демокрация (COM/2020/790) и опита от пандемията от COVID- 19, усилията на ЕС в областта на стратегическата комуникация ще се основават на европейските ценности и принципи.